

## 6a Ismertesse

### **a jogszabályok érvényességére, hatályosságára és kihirdetésére vonatkozó szabályokat, továbbá a jogi személy jellemzőit! Ismertesse a jogalanyiság, a jogviszony és a jogi tények fogalmát!**

A jogrendszer magába foglalja a jogszabályokat, a jogintézményeket és a jogi döntések rendjét.

Érvényes és hatályos jogi normák összessége jelenti a jogi rendszer lényegét. Az Országgyűlés törvényt, a kormány kormányrendeletet, a miniszterelnök, a kormány tagjai (miniszterek) miniszteri rendeletet és az önkormányzat rendeletet alkot.

A jogszabály akkor érvényes, ha a jogalkotásra feljogosított szervezet bocsátotta ki a jogalkotásról törvényben előírt eljárási szabályoknak megfelelően. Hatálya kiterjed az ország területén a magánszemélyekre és jogi személyekre, valamint a külföldön tartózkodó magyar állampolgárokra. Az önkormányzat rendeletének hatálya az önkormányzat illetékességi területére terjed ki. A jogszabály hatályba léptetéséről a jogalkotó rendelkezik, mell általában a jogszabályok záró rendelkezéseiben szerepel. A jogszabályt és a végrehajtási szabály egy időben kell hatályba léptetni.

A jogszabály akkor veszti hatályát, ha más jogszabály hatályon kívül helyezi, vagy ha a jogszabályban meghatározott idő lejárt. Hatályba lépés: kihirdetés napján, hatályba lépést követő 8., 30., 60., 90. napon, jogszabályban megállapított dátummal. Jogszabály hatályba lépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.

Jogszabályt a Magyar Közlönyben kell kihirdetni.

A miniszteri rendelet melléklete a minisztérium hivatalos lapjában is kihirdethető.

Önkormányzati rendeletet az önkormányzat hivatalos lapjában, illetőleg helyben szokásos módon kell kihirdetni, amit az önkormányzat szervezetének működési szabályzata állapít meg.

A jogalanyoknak azt a képességét, miszerint jogaik és kötelezettségeik lehetnek, jogképességnek nevezzük.

A Magyar Köztársaságban minden ember jogképes. Jogképességet korlátozó szerződés vagy egyoldalú nyilatkozat semmis. Jogképesség a fogamzás időpontjától kezdődik (feltétel az élve születés). A jogképesség a halállal szűnik meg.

Cselekvőképes mindenki, akinek cselekvőképességét a törvény nem korlátozza vagy nem zárja ki.

A jogi személy jogképes, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, jogképessége kiterjed mindazokra a jogokra és kötelezettségekre, amelyek jellegüknél fogva nem csak az emberhez fűződhetnek.

A jogi személy létrejöttének és megszűntetésének feltételeit a jogszabály a jogi személy egyes fajtáihoz képest állapítja meg. Jogi személyt jogszabály is létesíthet. Jogi személy jogutóddal vagy jogutód nélkül szűnhet meg. Aláírásra a jogi személy képviselője jogosult. Kft. Ügyvezetője önállóan képviselheti a gazdasági társaságot, ha a képviseleti jogosultságát így tartalmazza a társasági szerződés. A jogi személy szervezeti egysége (telep, fióuk, üzem, iroda, stb.) nem jogi személy, ha a jogszabály, alapító okirat másként nem rendelkezik.

Polgári jogviszonyok alanyai a természetes személyek, jogi személyek (állami, önkormányzati, gazdasági társadalmi és más egyéb szervezetek), jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok (Rt, Kft, Bt, Kkt ) és az állam. Az államot a polgári jogviszonyokban a pénzügyminiszter képviseli;e jogörét más állami szerver átruházhatja. Jogviszonyban a felek jogosultságokkal és kötelezettségekkel ruházzák fel egymást. A szerződéses felek jogviszonyban állnak. Azokat a történéseket és magatartásokat, amelyek jogviszonyokat keletkeztetnek, módosítanak vagy megszüntetnek, jogi tényeknek nevezzük. Az emberi magatartáson kívül jelentős jogi tény az idő, mint például a jogvesztő határidő lejártja, illetőleg az elévülési idő. Hatósági vagy bírósági határozat fellebbezésére nyitva álló idő elmulasztása jogvesztő